

En gal beslutning

Torvald nærmet seg 80 og hadde aldri hatt et langvarig forhold til en kvinne.

Torvald kommer for å få fornyet resepter på hjertemedisinene han bruker. Det er første gang han er hos meg, og jeg har satt av god tid slik at vi kan bli kjent med hverandre. Til å begynne med er vi dis men blir raskt enige om å være mindre formelle.

Torvald er i slutten av syttiårene. Han på seg en nystrøket, slitt skjorte. Kroppspråket og ansiktsuttrykket uttrykker sorg og ensomhet. Han bor alene og har ingen barn. I mange år arbeidet han ved et lager. Nå består dagene av en handletur og andre vanlige huslige sysler. For øvrig ser han mye på TV. Han har en kamerat som han treffer av og til.

Torvald har hatt et hjerteinfarkt og får vondt i brystet når han går i bakker. Dersom han tar en tablett nitroglyserin før han går ut, klarer han seg som regel bra. Når det er kaldt må han være inne.

Han forteller etter hvert og med bøyet hode at han var på den gale siden under krigen. Det er tydelig at han synes dette er vanskelig å snakke om. Faren hans var medlem av Nasjonal Samling, og Torvald ble tidlig innmeldt i Ungdomsfylkingen. Noen år senere vervet han seg til tjeneste ved Østfronten for å kjempe mot kommunismen. Han kom hjem til Norge etter krigen og ble dømt til fengsel.

Hele sitt voksne liv har han bodd alene. Han har aldri hatt et langvarig forhold til en kvinne.

Pasient Da de fikk vite at jeg hadde vært landssviker, ble det aldri noe mer.

I resten av samtalen er det tydelig at han strever med sin fortid som frontkjemper, og sliter med minner fra slagmarken. Det er eksempler på døtre og sønner av nazister som før og under krigen tok avstand fra foreldrenes politiske standpunkt. Torvald fulgte derimot i sine fars fotspor. Beslutningen han fattet som ung mann har preget resten av hans liv.